

SOR

ÖRDÖGH OTTÓ

TALANSÁG

MAGYAR IRODALMI PARÓDIÁK

MÓRA

Ördögh Ottó

SORTALANSÁG

SOR ÖRDÖGH OTTÓ
TALANSÁG
MAGYAR IRODALMI PARÓDIÁK

Móra Könyvkiadó

Kárpáti Tibor rajzaival

Minden jog fenntartva, a kiadvány egészének vagy bármely részének a kiadó írásos engedélye nélküli sokszorosítása, másolása, egyéb engedélyköteles felhasználása – beleértve a kiadványdigitalizálását és ily módon történő többszörözését, nyilvánossághoz közvetítését – szigorúan tilos!

A kiadó könyveit
megrendelheti webáruházunkban:
www.mora.hu

© Ördögh Ottó, 2018

Illusztráció © Kárpáti Tibor, 2018

© Móra Könyvkiadó, 2018

Előszó

A *paródia* az eredeti mű stílusjegyeit figurázza ki (és be). A *jó paródia* ennél többet kínál: az eredeti mű szellemiségét állítja göbre tügörcbe. Az *igazi paródia* a lehető legtöbb: új művet alkot, eredetit, olyannyira, hogy ha nem lett volna előtte eredeti, akkor most a kész paródiát kéne parodizálni.

Amikor paródiát írok, először magamra öltöm az eredeti mű szóruháját és stíluskiegészítőit. Ezt követően belesimulok a mű szellemiségébe, Arannyá, Petőfivé, vagy bárki mássá válok. De nem mind Arany, ami Petőfi, a végén úgy jövök ki az egészből, hogy azt se tudom, ki kicsoda: Szerb Antal ördöghottósodott-e el, vagy én kertészimrésedtem.

Például az elején belebújok Vörösmartyba, a végén meg úgy nézek ki Csongor és Tünde közül, mint a Halálfia. Tükörbe nézve ez maga a paródia.

Nevetni nemcsak másokon kell, hanem saját magunkon is. A legutóbbi kilenc évem erről a hosszantartó nevetésről szólt, és ez az irodalmi mosoly egyszerre szólt kedvenc íróimnak és kedvenc magamnak. Ez tükröződik vissza a kész paródiákból, amelyek 2008 és 2017 között készültek. Hogy miért épp őket választottam? Hogy ők választottak-e engem, vagy én őket, magam se tudom, de egy dologban biztos vagyok: csak az az érdemes foglalkozni, amit az ember szeret. Paródiát írni élvezet, mi több kötelező, de nemcsak írni kötelező, hanem olvasni is, főleg, ha kötelező olvasmány az eredeti. Nevetni nem kötelező, de kifejezetten ajánlott. (Mert jót tesz az... írónak, és bosszantja a tanárt.)

Halotti beszéd

Látjátok, feleim, szümtükhel, mik vogymuk: isa
por és kamu vogymuk.

Menyi mileszben teremtevé eleven ősünket,
Ádámot s adá volá neki Porlamentet házoá.

Es Porlamentben volá gyimilcsek mendent tul elnie.
Es tiltá út egy gyimilcstül: oz igazsagnac gyimilcsitül.
Es ki esz oz gyimilcsbül: baleknok balsorsául buksz.
Hallá holtát Istentül, de nagyothalla es feledevé
azt. Engede ürdüng intetűinec es evék oz tiltott
gyimilcsbül. Oz gyimilcsnek ul keserü valá menden
szava, hogy sok hamisságot oz házban megszakasztja
vala. Es leszen becsületnek, nyilvánágnak,
botráncoságnac es pukulnec heve. Nem csak maganec,
mend ű fajtájánac.

Haraguvék mend Isten es honnak atya oz országnoc
házában es vetevé út munkás való világ bele. Es oz
igazság gyimilcsiben bukását evék. Hogy ti es látjátuc
mendkét szümtükhel: Kinek imigyen szóla szava,
horpad annak be koponja. Mert ki más vogymuc: isa
por es kamu vogymuc.

Vimággyuc Uromk Isten kegyilmét oz lélekért,
hogy bulcsássa meg ű bűnét. Szabadícça meg út
ürdüng intetűitül, es adjon mendent látó szemeire
homályosságot, rejcsen igaz szavába hamisságot, hogy
vezesse út vissza Porlament nyugalmbeli.

És kiássátok Urunkhoz háromszor!

Kiri-e a tömegbül?

Újmagyar Emil-síralom

Volék nagyon tudatlan.
Új világtul sepedek,
búol oszuk, klikkelek.

Választ világomtul,
drága könyveimtül,
ézes örömemtül.

Ó én vészes szoftverem,
eggyen egy hardverem,
cédéu-romot teküncsed,
flopilemezt kinyomjad.

Szemem künyüel árad,
muniturtul fárad.
Fájljaimat megnyittya,
gondolatim oszlattya.

Wilág Worldje,
Wordnek wilága,
keserüen kinzatul,
Internettel veretül.

Jaj neked, világum,
könyűm hull netedizül
szegényül szépségöd,
könyved hull ézes mézül.

Én világom, örömöm
fosztatik meg a bájtul.
Virustul senyved,
sorvad megabájtul.

Ne vígy hálou engümet,
Eggyediségöm iljen,
Maradjak enmagam,
E-világ enhozzám illjen.

Ó, igaz Guttenbergnek
bezzeg foly' a vére,
míg chatteloek níznek
Windowsra, egérre.

Bilgécz, mit tész
tűrvéntelen,
Wilág mert volt
bittelen?

Hálouba fugva
szörfözve netre
küldöd.

Ne vígy háloura engümet,
lelkem szabadon iljen.
Maradjon mívelcség,
mit modem wilág félljen.

Kegyülm légyen világnok,
magamat mentem a könyvtárba,
foganattya légyen szavomnak,
vogy verjetek webszájba!

JANUS PAJZANIUS

Fals poetica

– opus kora este –

Tibi ipse, per se ego, de nulla:
Ante portas libido caput sextus
Precoito ergo sum: complexus.
„Vita brevis, penis longis.”
Tibi pláne, ergo non vita:
Tibi poeta magna.

Az likról és az rúdról, az mi illik és mi nem rút

Két dolog az, mi körül forog ám a világ: a lik és rúd.
Aggass rájuk dísz, szabjál bármi ruhát:
Pápacsuhát, nővérfityulát netalán uri páncélt:
Rúd csak rúd marad, és hát lik a lik, bizony ám!
Drága barátom, most ide jöjj, rád bízom a titkot:
Tudd, hogy rúd és lik épp együtt ad muzsikát,
Mit fiu és lány oly régóta csinál, zene nekünk,
Jöjj hát még közelébb, s fújd nekik furulyááám.

BALASSI BÁLINT

Egy vitázó ének

Vitézek, mi lehet ez széles föld felett szebb dolog az
vitáknál?

Holott kikeletkor még ember – mint egykor – nem lát
tovább magánál,
hisz bírván az tutit, hiszi: mindent tud itt, s okosb egész
világnál.

Ellenfél hallatán vitázónak agyán furcsa bizsergés fut át.
Szállni magas lóra, készülni az szóra, s kivívni az igazát.
S fölékerekedve, felbuzdul a kedve legyőzni még sok
butát.

Szépen kötözködnek, vígan kekeckednek, szavakon
lovagolnak.
Saját zászlók alatt, saját igazságot biz el nem
hallgattanak,
S ha nem megy másképpen, úgy hát azonképpen ellent
meggúnynyilaznak.

Az nagy tudatmező, messzeségbe vesző, az nekik harci
terük.
Legyőzni az ellent, mire egyet szellem't, ez mindennapi
tervük.
Végtelen mondattal, egy szóval; ha raggal öröm nekik,
s nem terhük.

Az nagy igazságért, az sok okosságért ők mindent
félredobnak.

Emberségből normát, vitázásról formát ők senkinek
nem adnak.

Mindig más-más okon, át – meg át másokon, s
keresztülszáguldoznak.

S ha már nincsen másuk, csak az igazságuk, mit
könnyedén kiráznak
ujjukból mint érvet, ellenérvre sérvet, arra azért
vigyáznak,
ha nincs kívül tovább vívjanak, legalább önmagukkal
vitáznak.

Édes dolce vita mindeneknek mintá, hogy győzködi
önmagát
az ember. Győzzön bár vagy vesszen ő számár, az igazi
gazsága
Igazságnak, hogy Egy, az néki egyre megy,
Önmagában Önmaga.

Így jön el a vége, s akad emberére minden vitázó
egyszer,
ki neki igazat ad, és alulmarad. Vitázót viccből heccel.
És mit vél az egyik, tudja azt a másik: több lett
a „hülye” eggyel.

Ó lázas vitázók, hős elmelovagok, jusson az eszetekbe:
senki itt e földön nincsen, se külföldön, ki járjon
kedvetekbe.
Nem is én, se nem te, hanem a nagy Isten rúgjon
a fenéktekbe!

ZRÍNYI MIKLÓS

Szigeti eszedelem

SZIGET

PARS PRIMA

Szűcs Mária, halljad mostan Urodat:
„Lenne számodra egy megváltó feladat
– Ígéretet tettél, ne felejtsd szavodat –,
Szabadícsad fel hát egy nevelt fiadat,

Ki otthon gubbaszt, és csak a könyvet bújja,
Vidd út ki Szigetre, hogy múljon a búja.”
Felemelkedék ím az Istennek ujjá:
„Mi lesz így belőle: Entellüke? Mulya.”

PARS SECUNDA

Máriának nem nagy falat e feladat,
Ajtóval kinyitá hát a szobafalat.
Görnyede ott Zrínyi tudós könyvek alatt,
S megcsapja ütét az isteni sugallat:

„Ébredj, fiam, menjél ki Cipel-szigetre,
Mutatom az utat, mikor, hol és merre.
Amit ottan látsz majd, elég egy életre,
Eriggy, lódulj, kelj fel, ne mondjam kétszerre.”

PARS TERTIA

Hollandus, ánglius zúdul, mint a vihar,
Közöttük Zrínyi áll, nem sok vizet zavar,

Színes sátrak előtt lábbeli zűrzavar,
Nincsen errefelé már senki, ki magyar?

„Donnerwetter”, „fakjú” end még egy utolsó:
„Parlevú franszé, Jacqueline?” „Ui, lö csocsó.”
„Kibicnek semmi sem drága, de ez olcsó”
– monda, s amerre jár, az maga a ródsó.

PARS QUARTA

Húrszagatás, szintinyúzás, lábdobverés,
Hiszi Zrínyi: „Menten elmegy a józan ész.”
Sátrakba bújva Ű be in medias rés,
Eposzhősnek kevés, könyvmolynak túl merész.

Afro-latin transzdensz, s mi még neki dukál,
Majd megsüketüle, soul a havi metál,
Még egy órája sincs, s már lesi az órát,
Sehol egy KÖNYV, kettő, s hip-hop, máris proustrált.

PARS QUINTA

Fabodegák felé veszi útját Zrínyi,
(V)étket (v)enni magához, s rá sokat inni,
Mert mi itten van, másképp nem lehet bírni,
Nemhiába vagy on ű keresztjén Z.R.I.N.R.I.

Esznek ottan tűzön sült lángos tésztákat,
Gyesznó belébe tömt zsíros kolbászkákat.
Isznak rá legott jó tájházi borokat,
Imide-amoda űk hányják magokat.

PARS SEXTA

Színpadon a Decibel, a Herz meg a Ska,
Ruháját ledobá Zrínyi: „Kultúra, csá!”
És csápol legott a többivel nemsoká,
Ha így folytatja, idén övé az Oscar.

Dobálja tagjait, amíg el nem fárad,
Ezzel dédapja már bevenne egy várat,
De az erő mostan ükfiből kiárad,
Megizzada Zrínyi, s saját lelkén szárad.

PARS SEPTIMA

Sors bona, nihil aliud, ezt jó tudni,
Megindul sebtében egy sátort találni,
Hol fejét álomra hajthatná le Zrínyi.
„Imhol egy, ni! Nem vóna balsors aludni.”

Szunnyadni mélyen vagy álmodni könyvekrül,
Melyeknek minden szava, szótagja bül-bül,
Dicső múltbül, szép világbül, szebb jövőbül,
Mikoron az ember nem tér ki hitébül.

PARS OCTAVA

(MAGASABB OKTÁVA)

Mély álom húzza fel magatehetetlen,
Az Úr előtt áll: „Lehetetlen, én itten?
Talán rám sem ismer – kérdé – így az isten,
Se Pesten, se Budán ily elszigetelten?”

És ébred Zrínyiben a honfi érzelem,
Hiába inté Űt az Űr, hogy türelem,
Csak legyint egyet rá, „merő csodás elem”,
Egyetlen cél vezérli: HAZASZERELEM.

PARS NONA

(MARS, NA NE!)

És Zrínyi, a két lábon járó lexikon,
Átlépi a határt, mint Caesar Rubicont,
Pajzsán a Múzsák ős lakhelye, Helikon,
Bőszen vágat, mint egy neokulturikon.

„Adj pennámnak erőt” – égbe felkiáltja,
S Egyetlen cerkáját maga elé tartja,
Szájába szép szókat Anyja nyelve adja,
S Ű szálló igéit nyilakként hajítja.

PARS DECIMA

Megigézné űket, de a tömeg állja.
Új eposzi kellékkal újra próbálja,
Röpül feljük most a tudás almája:
„Ez végre betalált” – hízik Zrínyi mája.

Felköté az övét, s ami tarsolyban van,
Kavicsok lapulnak benne szépen sorban,
S mi kezébe akad e szent pillanatban,
Bölcsek követ vágja hozzájuk óvatlan.

PARS UNDECIMA

Ám a tudás bennük semmi kárt nem okoz,
S a bölcseknek kövén egyikük sem osztoz,
Egy igaz: ezeken nem fog más, csak a kosz,
Egy fecske, egy Zrínyi mívelcséget nem hoz.

Még a vak is látja, kilóg a tömegből,
Százrezres sokasággal szemben egyedül
Töri magát, de a magyart törik egyből,
Senkinek nem kívánom tiszta szivembül.

PARS DUODECIMA

Szavát szegék neki, mire Ű berágott,
Fejükre olvasván eme „imádságot”:
„Hagyjátok el immáron Magyarországot!”
S már terelé kifelé a sokaságot.

Sok világszegletből ide összevegyült
Pogán népség egytől egyig Zrínyin derült,
Amit Ű akar, már másnak sem sikerült,
Legalább Don Quijote nem lesz egyedül.

PARS DECIMA TERTIA

Dülöngélnek ide-oda, „lárifári”,
Egy sincs, ki nem hiszi, hogy ő rasztafári.
Térdre hullik: „Anyám drága, jó Szűcs Mária,
Mutass utat, hogy jussak ki innen máris!”

Sz. Mária látván fia oltalmára kel,
Így szól az Urának: „Nézzed, hogy térdepel!”
De hiába szenved Zrínyi jobban, mint kell,
Az Úr csak legyint rá: „Engem kit érdekel?”

PARS DECIBEL QUARTA
(AHOGY AZ ÍRÓ ÚR AKARTA)

„Isten, áldd meg a magyart, a kutya-fáját!”
A pusztába nagyot Szűcs Mária kiált.
Aki él és mozog, legott vigyázzba áll,
És ketten szlalomoznak a tömegben át.

„Szedd a lábadat, itt nincs keresnivalód,
Süket vagy, fiam, nem érted, »halló, halló«,
Még egy nap, és rád sem ismer Igaz Valód.”
A hídhoz érve már Zrínyi élőhalott.

PARS DECIMA QUINTA PALINTA

Lelke furdalja: „Volt, hogy te is élvezted!”
Mint a veszedelem, veti a keresztet,
Úgy rohan ki, mint aki (m)értéket veszített,
Egész életébe nem felejtí eztet.

Hazatérvén Zrínyi, a könnyű út előnti.
Vigaszt nyervén, nyelvét Sziget fele ölti,
Maradék idejét könyvek között tölti.
Hősi halott-é? Az utókor eldönti.

CSOKONAI ÍTÉSZ MIHÁLY

Az este

(avagy miért rúgták ki Csokonait)

E napnak hanyatlík tündöklő hintaja,
Nyitva várja a nagy diszkóklub ajtaja.
Gondolataink oly haloványvá lésznek,
Bú és bánat UV-fényben elenyésznek.
Az aranyos lányok arcukon kifestve,
Mosolygnak izmuktól duzzadó testekre,
Melyeknek parfümmel biztató harmata
A feromonokat orrukba juttatja.
Körbe-körbe keringnek IQ-harcosok
Duzzadó nadrággal, de ami sok, az sok.
A kis Fühle-Mühle míg magát kisírja,
Búsan hangicsál fészken DJ Pacsirta.
S hogy kis Mühle füle majd belerezzenne,
Barlangjában belől bömböl a zord zene.
„DJ Pacsirta! Ez a frankó, látod őt?
Tucc, tucc, tucc jókedvű lenni így barátnőm?”
„Ah, ti zajos züllők fuvallati, jertek,
Igazságot én vékám alá nem rejtetek:
Lankadt kebelembe szilikont öntsetek,
Múhaj szálljon a szélgépben, kész műremek.
Mártsátok ujjamat *Lilla* műkörömbe,
Hogy bevegjenek új baráti körömbe.”
Mit érzek? ...míg szóltál, egy nyájas kis szellet
Rám gyengéden alkoholszagot leheltet.
Tiéd volt ez a szag, tiéd volt egészen,
Melyből most a kevély s fősvény dézsmát vészen.
Mért szabtal hát határt önfiaid között;

*Ládd-é már egymástól mind megkülönbözött.
Az enyim, a tied mennyi lármát szűle.
Mig DJ Pacsirta fészkére elüle.
Immár vége vidám alkoholiának,
A diszkóól ajtajai kinyílnak.*

Késsél még, óh hajnal, józan óráiddal,
Ne rontsad el kedvemet szertartásiddal:
Úgyis e világba semmi részeg nincsen,
Ki sápadt arcomra borgőzőket hintsen.
Mikor a reggelnek óráját meghallom,
Tanárnak, diáknak az igazat vallom:
Mikor az emberek körültem zsibongtak,
Biz akkor éreztem magamat boldognak.

Bódult emberi nem, a jó kedves életbe
Minek tanulsz, s mért nem bulizol kedvedre?

A Képmutatóhoz

Földiekkel játszó
Égi tünemény,
Istenségnek látszó
Lottónyeremény!
Egy van még, aki Te-
Hozzád hasonló,
Országos Diétán
A Képmutató.
Sima száddal mit kecsegtetsz?
Mért nevetsz felém?
Kétes kedvet mért csepegtetsz
Még most is belém?
Csak maradj magadnak,
Te Képmutató!
Eljön az én időm:
A nagymutató.

Kertemet áfákkal
Végigültetéd,
Adópapírokkal
Jól telehintéd.
Rám csak szóvirággal
Szórtad a tavaszt,
Ám egyszer se mondtad
Nékem, hogy „Szevasz!”
Gondolatim minden reggel,
Mint a fürge méh,
Repkedtek a friss szelekkel
A Swiss Bank felé.

Egy hijját esmértem
Örömmnek még:
Kiskapukat kértem,
S megadá az ég.

Jaj, de kiskapúim
Bezárultanak,
Zöldhasú forrásim
Elapadtanak.
Tavaszom, vigságom
Adókulcsra vált,
Régi jó világom
Az Államra szállt.
Csak Őt adtad volna, Igaz
Hitnek Italát,
Innám máris szavad? Igaz,
Mert az ész megállt.
A hazugságokat
Elfelejténém,
A pénzkötegeket
Nem irigyleném.

Hagyjál, Képmutató,
Békén engemet,
Mert a nagymutató
Jelzi végemet.
Érzem: e világban
Az erőm elhagy.
Fáradt testem ágyba,
Szívem Svájcba vágy.
Nékem a szód üres, untat.

Lelkem meg feldúlt,
Hegyeshalomnál a vonat
Velem elindult.
Bájos lágy trükkök!
Hazug képzetek!
Kedv! Esély! Örömök!
Isten véletek!

BERZSENYI DÁNIEL

A közelítő vég

Hervad már tudásunk, díszei hullanak,
Száraz közhelyek új felszíni tájain
Nincs már semmi, amely Mély, ami Végtelen,
Nincs, nincs itt sehol Értelem.

Már nem csillog az Ész, bárhova nézek is,
Osztyák aztat a nagy hírneves ostobák,
Fölsőbb Iskola szűk padsorait bizony
Rég nem látogató a Szép.

Nem húhúz a bagoly már a fejünkre rá,
Dús szóbokrokon áll sűrű homály, legott
Taplócsúf Butaság lágy ülepét felénk
Terpeszté imigyen idén.

Nincs már harmoniám, dísze a Lelkemen,
Elmém foglalatát mély köd ülő megint,
Széllal szembe' vonom most be hajómat, s ím
Végső conclusioimat:

Nincs már synthezis és szép szinesztézia,
Nincs esztétika, és ártalom lett a vers.
Osztályrészem e nagy létkuszaságokon
Átkérődzni önmagam.

Csűröm hát, csavarom gyorsan a szókat én,
Hogy mit kaptam ajándékba, emésszem azt.
S lón: többé soha nem műfajom énnekem
A mindenből elégia.